

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Katarský štát

[Všeobecné informácie o krajine, 2023](#)

I. Základné ekonomické informácie

---

a) Základná charakteristika hospodárstva

Katar je dynamickou ekonomikou s viacerými veľkými rozvojovými projektami zameranými na diverzifikáciu ekonomiky. Katar je krajina s otvorenou ekonomikou, konkurenciou a malým trhom s dobrými podmienkami pre pôsobenie domáceho i zahraničného kapitálu. Katar disponuje 3. najväčšími zásobami zemného plynu na svete (14%) po USA a RF a patrí tak medzi jeho najväčších exportérov. Katar rozšíril výrobné kapacity skvapalneného plynu (LNG) a v súčasnosti produkuje cca 80 mil. ton ročne. Katar avizoval zvýšenie produkcie do 2024 na 110 mil/ton ročne, do 2027 126 mil/ton ročne.

Podľa odhadov Národnej banky Kataru by pri súčasnej úrovni ťažby mali v súčasnosti známe náleziská zemného plynu v Katare vystačiť na ďalších cca. 138 rokov. Najväčšie objemy sa exportujú do Ázie. Katar patrí tiež k popredným exportérom LNG, kde jeho produkcia dosahuje takmer tretinu svetovej produkcie.

Plyn a ropa tvoria cca 51% HDP, 80% vývozu a 70% vládnych príjmov. Motorom ekonomického rastu v budúcnosti by mala byť diverzifikovaná ekonomika založená na neropnom a neplynovom sektore.

Vedľa ropného a plynárenského priemyslu sú najdôležitejšími priemyslovými odvetviami výroba cementu, hnojív a ocele. Vláda podporuje hospodársku produkciu a v rámci diverzifikačných programov je hospodárska činnosť veľmi výdatne podporovaná legislatívne i finančne. Kataru sa pomerne dobre darí diverzifikovať svoju ekonomiku a otvárať ju i zahraničným investorom. V posledných rokoch smeruje časť investičných prostriedkov hlavne do rozvoja infraštruktúry a turistického ruchu. Katarská vláda založila úrad **Qatar Financial Center**, ktorá má uľahčiť zakladanie zahraničných spoločností.

Súčasťou **Národného všeobecného plánu rozvoja krajiny pre roky 2010 až 2032** je i rozvoj hromadnej dopravy – hlavne železnice a metra, ktorý bol výrazne urýchlenný organizáciou Majstrovstiev sveta vo futbale 2022 (MS 2022). V nasledujúcich 10 rokoch by sa mal počet obyvateľov zdvojnásobiť, čo si vyžiada rozšírenie infraštruktúry a výstavby ubytovacích kapacít do nových oblastí. Katar ťaží z lacnej pracovnej sily z Ázie, ktorá tvorí väčšinu z 2.4 mil. cudzincov z celkového počtu 2,7 mil. obyvateľov krajiny.

Podľa vládneho nariadenia musia štátom vlastnené podniky a spoločnosti, usilujúce o finančný úver, žiadať o povolenie ministerstvo financií. Toto nariadenie má zabezpečiť centralizovanú kontrolu požičiavania si finančných prostriedkov a zredukovať tak neudržateľné zadlžovanie krajiny, ktoré je spôsobené investíciami do infraštruktúry. Katarské firmy, ktoré majú značný podiel v štáte, potrebujú ministerský súhlas pri všetkých krokoch súvisiacich s potenciálnym záväzkom (pôžičky, vydávanie dlhopisov, obchod s derivátmi, hedgové fondy). Od tohto nariadenia je oslobodená len štátna energetická firma Qatar Petroleum a jej dcérske spoločnosti.

Od mája 2016 pristúpil Katar k liberalizácii cien pohonných hmôt, ktoré kolíšu a sú upravované každý mesiac podľa cien ropy a zemného plynu na svetových trhoch. V zmysle prijatých plánov rozvoja „Qatar National Vision2030“ a súčasnej stratégie národného rozvoja je ekonomická diverzifikácia kľúčovým faktorom. Tento cieľ sa darí postupne dosahovať, keď tzv.

neropný sektor ekonomiky trvalo rastie. Pokles cien ropy začiatkom 2020 Katar veľmi nezasiahol Katar, keďže jeho hlavnou exportnou komoditou ostáva zemný plyn.

V marci 2018 prijala katarská vláda nový **5-ročný rozvojový plán na roky 2018-2022**, cieľom ktorého je predovšetkým dosiahnutie väčšej sebestačnosti krajiny, čeliacej pokračujúcemu bojkotu zo strany niektorých arabských krajín regiónu. Rozvojová stratégia na uvedené obdobie predpokladá racionalizáciu energetickej spotreby a podporu rozvoja obnoviteľnej energie pri súčasnom zvýšení úrovne zabezpečenia sebestačnosti v oblasti farmárstva a rybného priemyslu. Zámerom vlády je dosiahnuť 30% sebestačnosť v oblasti potravinárstva a 65% zabezpečenia potrieb krajiny v oblasti rybných výrobkov. Štátna letecká spoločnosť Qatar Airways v tejto súvislosti už letecky dopravila do krajiny 3.400 kusov hovädzieho dobytku s cieľom postupného vytvorenia 14-tisícového stáda, ktoré zabezpečí krytie potreby mliečnych výrobkov v krajine. V krajine s 2.7 mil. populáciou predstavuje orná plocha iba 6% celkovej rozlohy krajiny. Ekonomika krajiny v dôsledku bojkotu a blokády zo strany susedných arabských krajín vyvolala zo začiatku až 40% zníženie dovozov, avšak krajina veľmi rýchlo našla alternatívne obchodné zdroje (najmä z Iránu a Turecka), čomu napomohla aj existencia rezervných fondov krajiny, aktíva ktorých sú odhadované na 320 mld.USD.

Katarský Shura Council ako legislatívny poradný orgán katarského emira v máji 2018 schválil návrh zákona o možnosti získania trvalého pobytu v krajine cudzincom poskytujúcim krajine dôležité služby.

Pripravované projekty a investície

Zásadný ekonomický rozmer pre Katar malo usporiadanie Majstrovstiev sveta vo futbale v roku 2022, kedy došlo k urýchlenu vybudovaniu turistickej a dopravnej infraštruktúry a výstavbe štadiónov. **Katar podľa vyjadrenia Ministerstva pre rozvojové plánovanie a štatistiku mieni v súlade s „Qatar National Vision 2030“ a s tzv. Qatar Development Plan investovať cca. 285 mld. USD do rôznych infraštruktúrnych a ďalších projektov**, ako je napríklad nový prístav, výstavba národného železničného systému, rozšírenie metra, rozšírenie letiska, premostenie zálivu v hlavnom meste, oprava a vybudovanie komunikácií, hotely a most medzi Katarom a Bahrajnom.

Katar sa plánuje stať atraktívnou turistickou destináciou. Záujem však nie je ani tak o masovú turistiku, ale skôr o kombináciu obchodných ciest, luxusného turizmu s poznávaním krajiny. Buduje preto zariadenia pre ďalší rozvoj konferenčnej turistiky. V nasledujúcich 15 rokoch by mala byť vybudovaná železničná sieť o dĺžke 651 km (nákladná a osobná doprava) napojená na Bahrajn a Saudskú Arábiu (projekt však bol do značnej miery zmrazený v súvislosti s predošlou krízou o vzťahoch so susednými krajinami).

Makroekonomické a finančné ukazovatele

Fiškálny rok v minulosti začínal 1.4. a končil 31.3. S cieľom prispôbiť sa medzinárodným finančným inštitúciám a požiadavkám súkromného sektoru Katar v roku 2015 zosúladil finančný rok s kalendárnym.

Vývoj HDP (v mld. USD)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HDP	151,73	161,10	183,34	175,84	146,09	166,03	237,3

Zdroj: World Bank

Štruktúra HDP v % (2022) priemysel 50,3 %, služby 49,5 % a poľnohospodárstvo 0,2 %.

HDP na obyvateľa v PPP (2022) 97,900 USD

Verejný dlh krajiny 76,1 % HDP

Inflácia (2023) 3,0 %

Nezamestnanosť (2023) 0.2 %

Lokálna mena a výmenný kurz

Kurzy sú vytvárané podľa koša zahraničných mien, kde rozhodujúci podiel má USD cca 80%. Výkyvy USD nie sú prenášané do vnútornej ekonomiky, lebo medzi 1QR (Qatari Riyal) a USD je vytvorená fixná väzba. Schopnosť krajiny bojovať s inflačným tlakom monetárnou politikou je obmedzená, vzhľadom na viazanosť na americký dolár.

Nezamestnanosť a chudoba

Údaje sú prakticky nedostupné, zahraničné zdroje uvádzajú odhad nezamestnanosti 0,2%. Prednostné uplatnenie v štátnych inštitúciách majú Katarčania, ktorých je približne 300 tisíc. Cudzincom je povolený pobyt len v prípade, že sú sponzorovaní zamestnávateľom na dobu pracovného kontraktu. V tomto smere sa vláda pod tlakom medzinárodného spoločenstva ako súčasť zmien pracovného trhu pred MS vo futbale v roku 2022 zaviazala na zmenu a zrušenie systému sponzorovania (tzv. *kafala system*) a jeho nahradenie systémom založenom na pracovnej zmluve medzi pracovníkom a jeho zamestnávateľom, čo aj zrealizovala zákonom.

Vládny sektor má primeranú vyváženosť v platoch, kde pracujú prakticky všetci pôvodní Katarčania, ktorých priemerná ročná mzda je vyššia ako 150 tisíc USD. **V posledných rokoch vláda presadzuje aj na v iných súkromných sektoroch politiku tzv. katarizácie, teda zvyšovania podielu zastúpenia občanov Kataru. V zmysle Qatar National Vision 2030 a stratégie národného rozvoja ide predovšetkým o energetiku a priemysel.**

Ministerstvo pre administratívny rozvoj, prácu a sociálne veci (MADLAS) nariadilo v 2021 všetkým spoločnostiam pri uzatváraní zmlúv dodržiavať minimálnu mzdu 1000 QR (231 EUR), zamestnávateľ musí v prípade neposkytnutia primeraného ubytovania a stravy prispieť zamestnancovi sumou 500QR (115 EUR) na bývanie a 300 QR (70 EUR) na stravu. Zákon č.18/2020 doplnil z. č. 20215 a z.č.19/2020 určujú podmienky vstupu a výstupu do krajiny a otázky rezidenčného pobytu pre zamestnancov, ich práva a možnosti zmeny zamestnania (uľahčenie zmeny zamestnania). Koncom apríla 2018 ILO (International Labor Organization) otvorila v Dauha svoju kanceláriu. Qatar bol silne kritizovaný najmä medzinárodnými ľudskoprávnymi organizáciami za neludské podmienky zahraničných pracovníkov najmä pri výstavbe štadiónov na MS 2022.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Základom hospodárstva krajiny je ťažba plynu, ropy, výroba petrochemických produktov a turizmus. Výrobná činnosť je relatívne malá a pokrýva najmä potreby spotrebného tovaru. Katar podniká kroky k urýchleniu privatizácie svojho energetického a vodohospodárskeho

sektoru. Vláda založila autonómnu štátnu organizáciu Qatar Electricity and Water Corporation, ktorá nahradila ministerstvo elektriky a vody. Organizácia má regulačný význam a prevádzkuje a riadi všetky elektrárne a vodárne v krajine, jej akcie sú obchodovateľné na katarskej burze.

Ropa a jej produkty

Dostupné štatistiky odhadujú zásoby ropy na ďalších cca 100 rokov ťažby vďaka novoobjaveným ložiskám, predovšetkým na severných náleziskách (údaje sa rôznia a sú predmetom štátneho a obchodného tajomstva). Katar ťaží ropu prostredníctvom štátnej firmy Qatar Petroleum (QP), ktorá kontroluje taktiež ropné, plynárenské, rafinárske a petrochemické spoločnosti. QP produkuje ropu zo svojej najstaršej a najvýdatnejšej oblasti Dukhan Field umiestnenej na pevnine. Ďalšie dve ťažobné oblasti sa nachádzajú v pobrežnom šelfe – Maydan Mahzan a Bull Hanine, ktoré sa podieľajú na celkovej produkcii ropy 53%.

Plyn

V katarskom šelfe v oblasti tzv. Severného poľa bolo v roku 1971 objavené tretie najväčšie ložisko zemného plynu na svete, ktorého kapacita by mala postačovať na zhruba 200 rokov ťažby. Overená zásoba je 910 tril. kubických stôp. Toto ložisko predstavuje 85% arabských zásob plynu. Väčšie zásoby má v tejto oblasti už iba Irán. Najväčšie množstvá sa exportujú do krajín Ázie. Katar investoval miliardy USD na výrobu skvapalneného plynu, vďaka čomu dnes patrí k popredným exportérom LNG a jeho produkcia dosahuje takmer tretinu svetovej výroby. V roku 2015 zmenil Katar spôsob dopravy LNG klientom - keď od praxe „jedno kargo pre jedného klienta“ prešiel k flexibilnejšiemu prístupu, kde jeden náklad je rozdelený medzi niekoľkých zákazníkov, prípadne viacero terminálov toho istého zákazníka, čo sa týka predovšetkým Číny. Za týmto účelom štátna spoločnosť QATARGAS výrazne inovovala flotilu svojich tankerov. Od r. 2016 sa realizujú dodávky LNG aj do Poľska cez prístav Štetín. Plánované začatie ťažby a produkcie skvapalneného zemného plynu z North Field sa posunulo do 2025 z dôvodu pandémie COVID-19.

Poľnohospodárstvo

Vzhľadom k drsným klimatickým podmienkam nie sú v krajine vhodné predpoklady pre konkurencieschopnú poľnohospodársku výrobu nad rámec lokálnych potrieb. Negatívne pôsobia najmä vysoké teploty (v lete i cez 50°C v tieni), nedostatok vody, ktorá sa zatiaľ získava nákladným odsolovaním alebo čistením a nedostatok vhodnej pôdy. Katar chce zvýšiť plochu ornej pôdy (teraz sa obrába asi tretina), aby znížil svoju závislosť na dovoze potravín (90%). Napomôcť by k tomu mali aj solárne energie. Katar inicioval v OSN Globálnu alianciu "suchých" krajín (Global Dry Land Alliance) za účelom posilnenia potravinovej bezpečnosti. Predpokladá sa vytvorenie fariem na 45.000 ha pôdy, používanie najmodernejšej techniky a výškolenie či dovoz pracovnej sily. V súčasnej dobe predstavuje orná pôda iba 6% celkovej plochy krajiny a poľnohospodárstvo prispieva k HDP symbolickým 0,2%. Existujúce farmy pracujú s nízkou efektívnosťou v dôsledku nedostatku vody a kvalifikovanej pracovnej sily.

Služby

Sektor služieb je mimoriadne rozvinutý. Rozhodujúcu úlohu hrajú bankové a finančné služby, ako aj služby spojené s turistickým ruchom, dopravnými službami atď. Zdravotníctvo je na vysokej úrovni a je doplňované systémom súkromných nemocníc, kde je ponúkané hlavne kultivované prostredie a individuálnejší prístup za značne vysoké ceny výkonov a liekov. Štátny systém školstva je plne v islamskom duchu a výuka prebieha iba v arabskom jazyku. Preto ho doplňujú súkromné, prevažne anglické a americké školy so zodpovedajúcimi poplatkami. V krajine sú spoplatnené niektoré služby, ako napr. za zdravotnú starostlivosť, poplatky za štúdium,

vydanie vodičských preukazov, poplatok splatný pri odlete z krajiny, poplatok za štúdium na katarskej univerzite pre cudzích štátnych príslušníkov, poplatky za víza a pod.

Infraštruktúra

Hospodársky boom a postavenie Kataru umožnilo vybudovať infraštruktúru podľa najnáročnejších kritérií. Sieť nových diaľnic v dĺžke viac ako 1200 km, 2 prístavy a predimenzované medzinárodné letisko v Dauha s modernými službami predstavujú výborné dopravné zázemie. Telekomunikácie zaznamenávajú nárast predplatiteľov prostredníctvom štátnej firmy Qatar Telecom. Disponibilita elektrickej energie, dodávok vody, dostatok pohonných hmôt, rastúca flotila súkromných i štátnych taxi služieb zabezpečujú dopravné služby na vysokej úrovni.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

UN, MAAE, ICAO, BIE, IIF, OIE, OIML, ISA, ITU, OPCW, UNCTBTO, UNESCO, FAO, UNIDO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, UNWTO, WTO, ISO, IOC, IFRC, OPEC, IMF/WB, IBRD, IDA, MIGA, ABEDA, IDB, AFESD

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a)

Podnikateľská legislatíva

Zahraničná obchodná činnosť krajiny je predovšetkým riadená emirom krajiny, Ministerstvom financií a obchodu, ako aj katarskou obchodnou a priemyselnou komorou. Komora má k dispozícii základné informácie o registrovaných firmách, ich kapitále, platnosti licencií, majiteľoch a pod., ale tiež informácie obchodného charakteru. Zákomom je stanovené mať pre akúkoľvek obchodnú činnosť v krajine miestneho agenta.

Ministerstvo hospodárstva a obchodu pokročilo v svojom zámere umožniť existenciu tzv. PPP projektov (Public-Private Partnership), ktorými vláda podporuje aktivizáciu súkromného sektora.

Daňový systém, odvody

Od r. 2010 platí **rovná daň z príjmu právnických osôb vo výške 10%**, ktorá nahradila predchádzajúcu pohyblivú daň v závislosti od odvetvia. Podnikateľské subjekty v 100 % vlastníctve občana Kataru a GCC daň z príjmu neplatia. V rámci snahy o prítiahnutie zahraničného kapitálu do krajiny poskytuje Katar dobré podmienky – lacný plyn, elektrina, bezcolný dovoz zariadení podnikov, bezcolné vývozy, nulové dane zo zisku na určité, vopred schválené obdobie (5 – 10 rokov), Katar rovnako nepozná daň z príjmu fyzických osôb - daň zo mzdy. Okrem bežných výdajov v prístavoch súvisiacich s dopravou, vykládkou a uskladnením tovaru v colných skladoch, nemá Katar žiadne dane (ako DPH, cestná daň, spotrebná daň). Katar nemá daň z pracovných síl (odvody do zdravotného a sociálneho zabezpečenia), má daň zo zisku.

Následkom poklesu svetových cien nerastných surovín v roku 2015 **zástupcovia ministerstiev financií členských krajín GCC prijali uznesenie o povinnom zavedení DPH**. Každá z krajín mala prijať svoj vlastný zákon o DPH, jeho základné ustanovenia však musia byť rovnaké. Harmonogram zavedenia DPH ani jej výška zatiaľ špecifikované neboli, mala byť zavedená

najneskôr do r.2019 a neoficiálne by malo ísť o 5% sadzbu na vybrané tovary a služby. Katar však zatiaľ žiadnu DPH nezaviedol. Z GCC ju zaviedli Saudská Arábia, Bahrajn a SAE a Omán.

Podľa správy World Bank Group má Katar v oblasti dane z príjmu právnických osôb najlepšie podmienky na svete. Priemer na spoločnosť podnikajúcu v Katar je celková daňová sadzba/daňové zaťaženie na úrovni 11.3% zo ziskov z obchodu, čo je podľa uvedenej správy údajne najnižšie daňové zaťaženie firiem vo svete.

Výhody a nevýhody podnikania v krajine

Katar je islamsky orientovaná krajina s veľmi malým trhom (cca 300 tis. pôvodných obyvateľov). Bezpečnostná situácia v Katar je na dobrej úrovni a kriminalita je nízka. Vplyvným faktorom je náročná klíma, nakoľko na vrchole sezóny v letných mesiacoch teplota dosahuje aj vyše 50°C. Katar je otvorenou krajinou s proklamovanými rovnými legislatívnymi a obchodne politickými podmienkami pre všetkých konkurentov. Na presadenie sa a úspešné pôsobenie je vhodné mať v krajine pevne etablovaného zástupcu firmy s kontaktmi na vyššej úrovni. Tento región je zatiaľ pre slovenské podnikateľské subjekty nie veľmi známy a zatiaľ nedošlo k intenzívnejšiemu rozvoju vzájomnej hospodárskej spolupráce. Dôvodom je malý trh, neistá vymožiteľnosť práva a zvyhodňovanie miestnych firiem.

Internetové stránky obsahujúce túto problematiku:

<http://www.eia.doe.gov/emeu/cabs/Qatar/Background.html> <http://www.qatar-info.com/>

Katarská centrálna banka - <http://www.qcb.gov.qa/English/Pages/default.aspx>

Katarská národná banka (najväčšia banka) - <http://www.qnb.com.qa/english/>

MZV Kataru má odkazy na ďalšie ekonomické stránky - <http://english.mofa.gov.qa/>

b) Verejné obstarávanie

Verejné zákazky sú zadávané vyhlasovanými tendrami prostredníctvom tzv. **Central Tenders Committee**. (Informácie o jeho aktivitách je možné nájsť na adrese: www.gov.qa, vľavo dole ikonka „*Doing business with the government*“). Tendrový proces si vyžaduje mať skúseného agenta, ktorý pozná jednotlivé pravidlá počas celého procesu. V rámci dosiahnutia úspešného výsledku v tendrovom procese najmä u investičných subjektov, je nevyhnutné mať dlhodobo etablovaného vyslaného predstaviteľa firmy. Ponuky sa môžu predkladať v arabskom jazyku alebo angličtine. Vzhľadom k veľkej konkurencii je nutné venovať mimoriadnu pozornosť i formálnej stránke. Prospekty v arabskej alebo anglickej verzii, cenovú kalkuláciu CIF alebo CnF Katar uvádzať v USD. Pre získanie pevného spojenia je v oblasti veľmi dôležitý dlhodobý osobný kontakt. Veľká časť úpravy väzieb je ponechaná na dôvere partnerov. Značnú váhu majú dohody o podmienkach obchodu, uzavreté ústnou formou.

c) Zmluvná základňa

Ekonomické a hospodárske zmluvy medzi SR a Katarom

Slovenská obchodná a priemyselná komora podpísala 17.11.2011 na pôde Katarskej obchodnej a priemyselnej komory s jej vedením Memorandum o spolupráci medzi oboma komorami, avšak aktivity sú na minimálnej úrovni.

V roku 2014 došlo medzi SR a Katarom k obnoveniu rokovaní o uzatvorení Dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia/dohoda o výmene informácií na daňové účely. Od r. 2015 prebiehajú rokovania na úrovni expertov. Nie je uzatvorená ani Dohoda o podpore a ochrane investícií.

Rozpracovaná je tiež Dohoda medzi vládou SR a vládou Katarského štátu o ekonomickej a technickej spolupráci, posledný návrh ktorej je od marca 2017 na katarskej strane k vyjadreniu a pripomienkovaniu.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA a VÝSKUM

---

a) Priame zahraničné investície / Podmienky vstupu zahraničného kapitálu:

Pre prilákanie zahraničného kapitálu poskytuje Katar atraktívne podmienky pre zahraničné investície. Jedná sa najmä o lacnú cenu plynu, električky, nájmy pozemkov, bezcolný dovoz zariadení, nulové dane zo zisku a plátov, stabilný kurz, relatívne liberálnu prístahovaleckú politiku a kvalitnú infraštruktúru. Právnou normou je „Zákon o investíciách zahraničného kapitálu v ekonomických aktivitách“, ktorý o.i. hovorí, že zahraničný subjekt môže investovať v Katare len s miestnym partnerom, pričom ten by mal vlastniť minimálne 51%. Rozhodnutím emira môžu cudzinci 100 % vlastniť napríklad hotely, nemocnice, školy, elektrárne. Investičný zákon rozširuje túto možnosť aj na kultúrne, športové a rekreačné zariadenia, distribučné služby, konzultačné firmy v oblasti obchodu a IT podľa rozhodnutia katarského Ministerstva hospodárstva a obchodu.

Atraktivitu Kataru pre zahraničných investorov má zvýšiť nový katarský zákon o zahraničných investíciách ("Zákon č. 1 z roku 2019 regulujúci investície ne-katarského kapitálu v hospodárskych sektoroch"), ktorý 7. januára 2019 vyhlásil katarský emir, šejk Tamim bin Hamad al Thani, a ktorý vstúpil do platnosti v apríli toho istého roku zverejnením v zbierke zákonov. Nový investičný zákon zavádza princíp, že zahraničné ("non-Qatar") investori môžu vlastniť až 100% katarských obchodných spoločností všeobecne vo všetkých oblastiach a sektoroch katarského národného hospodárstva, s výnimkou tých oblastí a sektorov, ktoré sú z rozsahu pôsobnosti zákona vyňaté.

Ďalším významným posunom v tejto oblasti za rok 2019 je implementácia zákona č. 16 z roku 2018 upravujúceho vlastníctvo a využívanie nehnuteľností v Katare osobami bez katarského občianstva, ku ktorej došlo začiatkom marca 2019. Novo je povolené vlastníctvo katarských pozemkov a nehnuteľností cudzincami pre súkromné i komerčné účely (vlastníkom sa môžu stať aj zahraničné obchodné spoločnosti či investičné fondy). Nový pozemkový zákon tak otvára cestu zahraničným realitným spoločnostiam a fondom na katarský trh. Vykonávací predpis určil 10 katastrových oblastí v hlavnom meste Dauha, kde môžu cudzinci vlastniť nehnuteľnosti bez obmedzenia a ďalších 16 oblastí s vlastníctvom obmedzeným na 99 rokov. Ďalšou výhodou zákona je aj to, že po dobu vlastníctva nehnuteľnosti bude jej zahraničnému majiteľovi v Katare priznaný trvalý pobyt.

Osobitnou formou investovania je založenie spoločnosti v oblasti pod správou „Qatar Financial Center- QFC“, kde je pre medzinárodné finančné spoločnosti, s cieľom prilákať financie zo zahraničia a vytvoriť medzinárodné finančné centrum, možnosť pre zahraničný subjekt vlastniť 100 percent založenej spoločnosti. QFC je finančné centrum založené a vlastnené vládou Kataru, jeho správou je poverená Qatar Financial Centre Regulatory Authority, registrovaním zahraničných firiem, ktoré chcú s QFC spolupracovať je poverený úrad – QFC Companies registration Office (CRO).

Zahraničné investície sú v zmysle platného zákona chránené pred vyvlastnením, štát však môže vo verejnom záujme za podmienky plného odškodnenia prevziať zahraničné investície.

Viac info tu: <https://invest.gov.qa/investment-laws-and-regulations/>

Katarské investície v zahraničí

Katar svoje investičné zámery smeroval tradične predovšetkým do západných krajín ako sú Veľká Británia, Francúzsko, Nemecko a USA. V r.2014 však došlo k výraznej zmene investičnej orientácie, keď Centrálna banka Kataru a Číny podpísali swap dohodu vo výške 5.7 mld. USD/35mld. juanov, ktorá umožnila čínskemu juanu prienik na trhy v Zálive, kde doteraz dominoval USD. Dohoda na oplátku umožnila investorom z Kataru investovať až 30 mld. juanov do čínskych cenných papierov.

Katar investuje prostredníctvom investičného fondu QIA (Qatar Investment Authority), Qatar Holding. Záujem má o firmy kótované na burze a o luxusne hotelové rezorty a nehnuteľnosti.

Prílev PZI z teritória do SR a naopak

Vzájomné priame zahraničné investície nie sú známe.

Odporúčané oblasti investovania

Perspektívne investície môžu byť do ťažby ropy a do technológie skvapalňovania plynu. Ďalej v oblasti stavebníctva, dopravy, telekomunikačných zariadení, rozvodov el. energie a cestovného ruchu.

b) Energetická politika krajiny

Katar podniká kroky k urýchleniu privatizácie svojho energetického a vodohospodárskeho sektoru. Bola založená autonómna štátna organizácia Qatar Electricity and Water Corporation – tzv. Kahramaa (QEWEC), ktorá nahradila ministerstvo elektriny a vody a ktorá má regulačný význam. QEWEC prevádzkuje a riadi všetky elektrárne a vodárne a ich akcie sú obchodovateľné na katarskej burze. QEWEC je z 57% vlastnená katarskými občanmi a 43% štátom a prevádzkuje 3 elektrárne v krajine. Niektoré veľké priemyselné spoločnosti (QAPCO – Qatar Petrochemical Company a QAFCO – Qatar Fertiliser Company) majú už svoje vlastné energetické prevádzky, ktoré im zabezpečujú dodávky el. energie. Väčšina elektriny je vyrábaná spaľovaním plynu, spotrebu majú najmä zariadenia na odsolovanie morskej vody.

Katar má 3. najvyššiu spotrebu el. energie na obyvateľa na Blízkom Východe, preto a aj vzhľadom na očakávaný nárast v súvislosti s majstrovstvami sveta vo futbale v roku 2022 Katar výrazne investuje do výroby el. energie a súčasne zariadení na odsolovanie morskej vody.

Práve na **produkcii pitnej vody používaním odpadovej vody** je zameraná aj **čistiareň odpadových vôd** (Waste Water Treatment Plant) vybudovaná v rámci jedného zo závodov na výrobu LNG (pole Qatargas1) **technológiou membránového bio-reaktora** (MBR – Membrane Bio-Reactor) s kapacitou cca. 1 300 metrov kubických vody denne. **V regióne je to prvá čistiareň odpadových vôd používajúca na svoju prevádzku LNG.** Je schopná odstrániť až 95% vodu znečisťujúcich látok.

Vláda Kataru prikladá mimoriadnu dôležitosť aj rozvoju produkcie el. energie z obnoviteľných zdrojov, predovšetkým solárnej. Francúzska energetická spoločnosť Total prejavila záujem investovať do rastúceho solárneho energetického sektoru formou partnerstva s miestnymi spoločnosťami QP- Qatar Petroleum a QEWEC - Qatar Electricity and Water Corporation, ktoré vytvorili Joint Venture so základným kapitálom 500 mil. USD. Výsledkom by malo byť vybudovanie zdroja solárnej el. energie s kapacitou 1000 MWh.

V National Vision 2030 si vláda stanovila dosiahnuť produkciu el. energie zo zdrojov udržateľných pre životné prostredie. Zatiaľ však zemný plyn a tepelné elektrárne tvoria takmer 100% podiel energetických nosičov na celkovej spotrebe energie a na celkovej výrobe elektrickej energie.

Energetická politika Kataru nemá vplyv na energetickú bezpečnosť SR, plynové krízy v Európe a vo svete však nútia prehodnotiť vzťahy aj zo strany Slovenska a zintenzívniť spoluprácu s Katarom. Aktuálne nie sú informácie, že by Katar vyvážal zemný plyn, alebo ropu priamo do SR. Avšak **po začatí dodávok LNG do Poľska v novembri 2015 a po prepojení energetických sietí PR a SR by potenciálne mohol LNG z Kataru touto cestou, príp. z budovaných zásobníkov v Nemecku, prúdiť aj na Slovensko.**

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Katar má od roku 2004 svoj vedecko-technický park – QSTP (**Qatar Science and Technology Park**, www.qstp.org.qa), ktorý v sebe zlučuje rôzne technologicky zamerané zahraničné firmy a funguje tiež ako inkubátor pre začínajúce firmy. Katar chce takto podporiť rozvoj svojej vedomostnej ekonomiky. Park je zameraný na smery, ktoré sú pre Katar charakteristické a potrebné, sú to najmä petrochémia, plyn, zdravotníctvo, informačné a telekomunikačné technológie, vodné hospodárstvo a letecké technológie. Park má udelený status zóny voľného obchodu. Okrem QSTP sa na R&D podieľajú aj **Qatar Foundation-QF**, v jej rámci osobitne **Qatar National Research Fund** a **University of Qatar**.

Qatar National Research Fund - QNRF (www.qnrf.org) bol založený v roku 2006 ako súčasť záväzku vlády vytvoriť v krajine tzv. vzdelanostnú ekonomiku. Vedecký výskum je zo strany QF-QNRF považovaný za kľúčový faktor rastu v krajine a regióne, ide o prostriedok k diverzifikácii národnej ekonomiky, zvýšeniu možností v oblasti vzdelávania a rozvoj oblastí, ktoré významne ovplyvňujú spoločnosť ako zdravie a životné prostredie. Vlastný vedecký program, rozdelený do 10 oblastí má aj **University of Qatar** www.qu.edu.qa

Objem prostriedkov určených pre **sektor R&D a vedy** sa pohybuje zhruba na úrovni necelých 3% HDP, pričom väčšina z nich ide na základný a aplikovaný výskum, ako aj na experimentálny rozvoj. Vedecké zameranie projektov smeruje predovšetkým do oblastí prírodných vied, strojárnských technológií, medicíny, zdravotníctva celkom, spoločenských a humanitných vied. Iba veľmi malá časť prostriedkov ide do oblasti poľnohospodárstva.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

---

a) Dovočný a vývozný režim, obchodná prax

Dovočný režim krajiny je do značnej miery liberálny. Vzhľadom k obmedzenej domácej výrobe štát nemá potrebu chrániť (až na niektoré výnimky) túto slabú výrobu colnými bariérami. Dovočné clo je v priemere 4%, niektoré druhy najmä potravinársky tovar je v určitých obdobiach roku bez cla alebo trvale bez cla. Existujú určité obmedzenia religiózneho charakteru - zákaz dovozu alkoholu, bravčového mäsa, zbraní, pornografického materiálu. Dovozy potravinárskeho tovaru podliehajú zdravotnej kontrole aj keď tovar už obsahuje tzv. "Health Certificate". Objem dovozu nie je regulovaný žiadnymi reštrikciami. SR nemá podpísané s Katarom v tomto smere žiadne zmluvy.

Colné sadzby, dovozná/vývozná licencie, clá, DPH, certifikácia, inšpekcia

Katar používa systém popisu a číselného označovania tovaru. Na dovozy väčšiny tovarov do krajín GCC po vytvorení colnej únie a spoločného colného sadzovníka je sadzba 5%. Základom pre vymernie cla je hodnota tovaru na faktúre. Do colnej hodnoty sa nezapočítava vlastné clo a iné dávky. Ak je tovar poistený dodávateľom, je poistenie zahrnuté do základu cla. Väčšina odberateľov preto preferuje dodáciu podmienku C+F. Rýchle uvoľňovanie colného skladu je stimulované značnými poplatkami z oneskorenia. Vývozca musí preto dozerať na včasné predloženie akreditívnych dokumentov v súlade s predpísanými dokladmi v akreditívoch.

Hlavnými obchodnými partnermi Kataru sú dovozcovia ropy – Japonsko, Singapur, Taliansko, Brazília. Ostatné vývozy smerujú predovšetkým do Ázie (Singapur, India, Thajsko), arabských zemí (hlavne Spojené arabské emiráty) a Austrália. Najväčší vývozný artikel Kataru plyn smeruje do Japonska, Číny, Južnej Kórei, Thajska, Singapuru, Indie. Katar exportuje aj do Španielska a Belgicka. V dovoze je na prvom mieste USA, ďalej Čína, Japonsko, Nemecko, Taliansko, Spojené arabské emiráty, Južná Kórea, Saudská Arábia, Veľká Británia a Turecko.

c) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Vzájomná obchodná výmena medzi SR a Katarom spočíva najmä vo vývoze osobných automobilov zo SR, nakoľko vývoz Kataru do SR je zanedbateľný. Táto skutočnosť pozitívne ovplyvňuje obchodnú a platobnú bilanciu. Katar je ekonomicky orientovaný na krajiny ako Francúzsko, USA, Veľká Británia, Taliansko.

Dovozné komodity - zariadenia na automatické spracovania údajov, plasty v prvotnej forme, kovy, prístroje a mechanické zariadenia

Vývozná komodity - cestné vozidlá, výrobky zo železa a ocele, športové potreby a príslušenstvo, meracie a optické prístroje, elektrické stroje a zariadenia, nábytok, svetelná technika, sklo a sklenené výrobky, stroje a mechanické zariadenia

Vzájomný obchod SR – Katar (v tis. EUR)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vývoz	19 567	19 687	20 912	22 978	26 751	42 412	87 022	123 571
Dovoz	179	1 265	1 174	451	494	276	214	404
Obrat	19 746	20 952	22 086	23 429	27 245	42 688	87 236	123 975
Bilancia	19 388	18 422	19 738	22 527	26 257	42 136	86 808	123 167

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dôvody, ktoré negatívne resp. pozitívne ovplyvňujú vývoj zahraničného obchodu

Napriek značným možnostiam ekonomickej spolupráce pretrvávajú zo strany slovenských podnikateľských subjektov malý záujem o rozvoj hospodárskych vzťahov prameniacy pravdepodobne predovšetkým z neznalosti regiónu, strach z veľkej konkurencie, náročnosti na kvalitu výrobkov a pod. Katar má záujem výhradne o technológie na svetovej úrovni a luxusné tovary od renomovaných svetových výrobcov. Vstúpiť na presýtený katarský trh so širokou konkurenciou, kde pôsobia poprední svetoví výrobcovia, je veľmi náročné. V rámci

konkurenčného boja môžu zvíťaziť len služby alebo tovar výnimočného charakteru v súlade s vhodnou cenovou ponukou.

Perspektívy rozvoja vzájomnej obchodnej spolupráce:

Základnou stratégiou súčasnej katarskej ekonomiky je ďalší rozvoj ropného, petrochemického priemyslu a spracovania plynu. Perspektívnou položkou slovenského exportu budú aj naďalej osobné vozidlá. Určité možnosti pre slovenské podnikateľské subjekty by vo všeobecnosti mohli byť v projektoch ťažby a spracovania ropy a zemného plynu, v oblasti rozvoja infraštruktúry a farmárstva, v oblasti telekomunikačných a IT technológií. Iniciatíva však musí prichádzať zo strany slovenských podnikateľských subjektov. Nevyhnutnosťou je aktívne hľadanie lokálnych agentov na mieste. Šancu majú predovšetkým tie slovenské firmy, ktoré už pôsobia ako subkontraktori medzinárodných spoločností, ktoré získali zákazky v Katare.

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

---

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Každá zahraničná firma, ktorá chce obchodovať s Katarom musí svoje obchody s výnimkou podnikania cez QFC realizovať prostredníctvom miestneho agenta, preto voľba vhodného a zodpovedného agenta je kľúčom k rozvoju obchodnej činnosti. Katarský trh je veľmi náročný, nakoľko tu veľkú konkurenciu vytvárajú poprední svetoví výrobcovia. Katarský spotrebiteľ je náročný na kvalitu výrobkov a služby. Pri predkladaní ponúk tovaru je dôležité dbať na to, aby cena tovaru nebola zbytočne predražená. Katar je svojim ekonomickým zázemím a progresívnou rozvojovou stratégiou veľkým lákadlom pre investície zahraničných spoločností a možnosťou odbytu rôzneho tovaru.

Formy obchodného podnikania (Podmienky zriadenia spoločnosti)

Žiadny cudzí subjekt nesmie prevádzkovať akúkoľvek hospodársku činnosť v krajine bez katarského agenta. Je nutné si zvoliť niektorú z foriem spoločného podnikania, ktorej spoločným prvkom je, že katarský partner by mal mať väčšinový podiel a firma je zapísaná na jeho meno v obchodnom registri ministerstva obchodu. Formy obchodného podnikania upravuje Commercial Companies Law č.11 z roku 1962 a č.11 z roku 1981, ďalej č.5 z roku 2002 a č.16 z roku 2006. Zastupiteľské zmluvy upravuje obchodný zákon č.4 z roku 1986.

Postup krokov v prípade záujmu o založenie spoločnosti s maximálnym počtom 50 zamestnancov a počiatočným kapitálom rovnajúcim sa 10 násobku HDP na obyvateľa (zdroj: internetový portál: www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/qatar/starting-a-business/)

- Registrovanie obchodného mena spoločnosti na Ministry of Economy and Commerce
- Otvorenie účtu v banke a uloženie minimálneho počiatočného kapitálu
- Predloženie Stanov spoločnosti a ich odsúhlasenie na Ministry of Economy and Commerce, the Commercial Companies Control Department
- Overenie Stanov spoločnosti na Ministry of Justice, Authentication Department (pracovisko v rámci Ministry of Economy and Commerce)

- Registrovanie spoločnosti na Commercial Registry a Chamber of Commerce and Industry ((pracovisko v rámci Ministry of Economy and Commerce)
- Získanie obchodnej licencie a podpisového práva na Municipality of Doha (pracovisko v rámci Ministry of Economy and Commerce)
- Zaregistrovanie spoločnosti za účelom zdanenia a pridelenia Daňového identifikačného čísla na Tax Authority of the Ministry of Finance

Možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu

Základné informácie poskytuje Obchodná a priemyselná komora.

Spôsoby riešenia sporov

Katarský právny poriadok veľmi málo upravuje zmluvné hospodárske vzťahy. V praxi sa viac než na právne predpisy spolieha v obchodných vzťahoch na osobné väzby. Obchodné spory je možné riešiť priamo cez obchodnú komoru.

Kontaktné adresy na inštitúcie

Obchodná komora Kataru je najstaršou obchodnou komorou spomedzi štátov GCC, bola založená v roku 1963 (v súčasnej dobe zahŕňa viac ako 80.000 členov). Predstavenstvo komory sa skladá z najvplyvnejších obchodných rodín v Katare. Komora ma k dispozícii základné informácie o registrovaných firmách, ich kapitále, platnosti licencií, majiteľoch a všeobecné obchodné informácie.

Kontakt:

Qatar Chamber of Commerce and Industry Al Shaab Street, Doha, Katar

Telefón: +974 4455 9111 , **e-mail:** gcci@qatar.net.qa,
info@gcci.org , **web:** www.gcci.org

E-Visa

Slovenskí občania môžu podať žiadosť o udelenie víz pri turistickej návšteve Kataru vopred pred vycestovaním a to elektronicky prostredníctvom vyplnenia on-line formuláru.

Za udelenie víza elektronickou formou sa zaručí tzv. "sponzor", t.j. občan Kataru, alebo osoba s trvalým pobytom v Katare, hotelová rezervačná služba, prípadne letecká spoločnosť [Qatar Airways](#), ktoré cudzinca pozvú, ubytujú a preberú za jeho pobyt zodpovednosť. Sponzorovi je tak potrebné vopred poslať naskenovanú tzv. dátovú stranu pasu. V prípade pozitívneho posúdenia a udelenia víz sú zaslané elektronicky.

Doprava a odporúčané dopravné spojenia:

Z Európy do Kataru je možné sa dostať rôznymi leteckými spoločnosťami, najbežnejším je existujúce pravidelné priame letecké spojenie z Viedne spoločnosťou Qatar Airways, ktorá pre svojich klientov ponúka aj možnosť vybavenia potrebných víz.

Sviatky a voľné dni (nevhodné na pracovné rokovania)

Katar má množstvo pohyblivých sviatkov. K najvýznamnejším pohyblivým sviatkom trvajúcim približne 1 mesiac s obmedzenou pracovnou dobou a výkonnosťou z dôvodu pôstu od východu slnka až do jeho západu je ramadán. K najvýznamnejším pevným sviatkom patri Deň

nezávislosti 03.09. a štátny sviatok 18.12. Pracovná doba štátnych inštitúcií v dňoch nedeľa - štvrtok od 07:00 do 14:00 hod. Súkromný sektor pracuje tiež v dňoch nedeľa - štvrtok od 08:00 do 12:00 a od 16:00 do 20:00. Víkendové dni sú piatok a sobota. Katar je moslimskou krajinou, kde sa neslávi Nový rok a ani iné kresťanské sviatky.

Zoznam kontaktov a webových stránok:

Central Tenders Committee

P.O.Box 1908 Doha, Qatar
Phone: + 974 4437 - 8132, fax: + 974 4443 - 9360
e-mail: ctc@qatar.net.qa web: www.ctc.gov.qa

Qatar Chamber of Commerce and Industry

P.O.Box 402 Doha - Katar
Phone: + 974 455-9111, fax: + 974 466-1693. 466-1697 email:
qcci@qatar.net.qa, info@qcci.org
web: www.qcci.org

Qatar Financial Center

Qatar Financial Centre Tower
P.O. BOX 23245
Phone.: 00974 4496 7777, fax: 00974 44 96 7676
Doha, Qatar e-mail: CONTACT@QFC.QA
www.qfc.qa

Qatar Science and Technology

Park P.O. Box 210000 Doha,
Qatar.
Phone: +974 4454 7070, Fax: +974 4454 7011
E-mail: info@qstp.org.qa www.qstp.org.qa

Qatar National Research Fund

P.O.BOX 5825 Doha, Qatar
Phone: +974 4454 8079
www.qnrf.org

.....
Všeobecné informácie o Katare: www.qatar-online.com
Ministerstvo zahraničných vecí: www.mofa.gov.qa
Ministerstvo podnikania a obchodu: www.mec.gov.qa
Qatar Chamber of Commerce and Industry: www.kcci.org
Qatar National Bank: www.qnb.com.qa
Qatar News Agency (hlavná tlačová agentúra) www.qnaol.net
Stránka vlády – Hookoma www.gov.qa/wps/portal
.....